

УКРАЇНСКИЙ ХОР „ДУМКА”
в Нью-Йорку
140-142 SECOND AVENUE, NEW YORK 3, N. Y.

5-го вересня 1975 року

Шановні Батьки,
колишніх активних
членів 'Молодої Думки'

У слідуючому році наше Товариство, хор 'Думка', відмічатиме великим концертом 25-ліття свого існування, а також хор готовиться до святкувань 200-ліття Америки. До участі у тих ювілейних святкуваннях Управа рішила запросити всіх активних і неактивних членів нашої великої думкарської родини - молодої і старшої 'Думки'.

З цих двох важливих нагод, ми вирішили створити Юнацький Хор 'Думки' для хлопців і дівчат у віці від 12 до 16 років життя. Важливість цвого нашого рішення підкреслюється ще й тим, що молодь згаданого віку не завжди погоджується співати з молодшими від себе дітьми. Також не хочеться відпускати з наших рядів Ваших музично-обдарованих дітей, які з кількарічними членами хору і знають уже багато пісень із нашого репертуару. За останніх 5 років 'Молода Думка' вже переспівала понад 25 пісень і зараз готується до запису повної самостійної платівки із великою знимкою на мій всіх членів 'Молодої Думки'.

Отже, подібно як пару років тому, коли ми творили 'Молоду Думку' і тоді просили допомоги родичів, так само й тепер ми звертаємося до Вас, Шановні Батьки, з проханням - допоможіть, будь ласка, створити і Юнацький Хор 'Думки' в ім'я збереження української пісні і нашої національної ідентичності. Даймо змогу нашим юнакам і дівчатам (пластунам, сумівцям і іншим) раз у тиждень зустрічатись на наши співанках і продовжувати розвивати свій співучий талант (наскільки природна зміна голосу кожному дозволить).

Перша зустріч майбутнього Юнацького Хору 'Думки' відбудеться у н'яницю, 12-го вересня 1975 року, о год. 5:30 вечером в УНДомі у Нью Йорку у домівці хору, кімната ч. 48. На цій зустрічі домовимось про відповідний день і годину проб та подамо до відома докладніший план нашої праці. Отож, на згадану зустріч дозволяємо собі, за Вашим ласкавим посередництвом, запросити Вашу дитину

У надії на Вашу, Шановні Батьки, і Вашої Дитини співирацю із нами, ми віримо у повний успіх здійснення нашого наміру, залишаємо із правдивою пошаною до Вас

За Управу 'Молодої Думки'

Семен Комірний
мистецький керівник

Богдан Бідяк
адміністратор

ДЕЩО ІЗ СТАТИСТИКИ 'МОЛОДОЇ ДУМКИ'

1. Мистецький керівник
акомпаніаторка
асистенти
- Семен Комірний
- Оксана Куйбіда
- Зірка Береза
- Валя Лисняк
- Марія Олінець
- Олесь Кузішин
- Миросся Гарматій, інструкторка гри на бандурі
2. Головна адміністрація
- Богдан Бідяк, опікун
- Люба Декайлло, касісир
- Богданна і Евген Тигла - хроніка і декорації
- Володимир Слиж - член окремих доручень
3. Стан хору - міняється з огляду на вік дітей; зараз є активних понад 120. У третій декаді існування хору 'Думка' на протязі останніх 5 років в члени 'Молодої Думки' було принято 226 дітей у віці від 7 до 14 років життя (Мангатен - 93, Квінс - 62, Йонкерс - 43, Пассейк - 16, Гемстед - 12)
- Музична освіта дітей - 65% беруть приватні лекції музики (фортепіано, бандура, мандоліна, баян, соло-спів, скрипка і ін.)
- Приналежність до молодіжних організацій - Пласт 56%, СУМ - 40%, ОДУМ і інші - 5%.
- Віровизнання дітей - 2/3 греко-католицьке, 1/3 православне є також двоє дітей визнавців РУНВІРИ
4. Репертуар хору - протягом 5 років 'Молодої Думки' проспівала 30 пісень; розучусь пересічно 6 пісень на рік. Останнього року почали розучувати дитячі опери М.Лисенка 'Коза-Дереза' і К.Стеценка 'Лисичка, Котик і Півник'. Деякі уривки із цих опер вже є виконувані під час самостійних концертів МД. На другий рік поставимо цілу оперу 'Коза-Дереза'.
- Майже доожної пісні діти одержують друковані ноти розучуваних пісень.
5. Проби МД відбуваються один раз у тижні і тривають одну годину, а саме:
- Мангатен - п'ятниця, год. 6:30 вечером
Квінс - вівторок, год. 8:00 вечером
Гемстед - четвер, год. 7:00 вечером
Йонкерс - субота, год. 2:00 пополудні
Пассейк - середа, перша проба-зустріч заповіджена на год. 7
- Оплата за навчання - 5 доларів на рік від дитини; у випадку двох дітей - 7:50 від родини, тобто оплата за одну годину навчання дітей співу виносить біля 13 центів. (Напевно 'бебісітерові' платили більше ще тому 25 років назад)
6. Концерти - у минулому році МД взяла участь у 7-ох концертах, в тому один свій перший самостійний концерт на 'Верховині'.
- Заплановані концерти - 16-го листопада о год. 4-й в Укр. Централі у Пассейку самостійний концерт МД з участю визначних солістів хору 'Думка'
- 18-го січня (в день по Новорічній Балю хору 'Думка') подібний самостійний концерт із доповненою різдвяною програмою та із зміненими солістами у Фешин Інституті у Нью Йорку,
- 1-го лютого - Просфора 'Думки' у школі св. Юра у Нью Йорку
- 4-го квітня - участь у Ювілейному концерті матірного Товариства хору 'Думка' у Тавн Голлі у Нью Йорку.

ЗДОРОВЕ ЗЕРНО засіяне на пригожому ґрунті РОДИТЬ ІНШІ ЗЕРНА

В 1971 року на просфорі нашого хору виступило З-ох бандуристів МД і я, провадячи тоді програмою, висловив надію, що із тих З-ох бандуристів до слідуючого року постане ансамбль бандуристів МД, а коли Панство Шумейки, очаровані грєю дітей, на ту ціль декларували 5 бандур, то зразу зголосилось до нас біля 20 дітей бажаючих вступити в ансамбль, або починати вчитись грati на бандурі. Ось як через один вечір стала широко спопуляризована наука гри на бандурі в Нью Йорку і околицях, бо до цього часу якось не так помітно діти вчилися грati на бандурі. Правда, цю нашу ініціативу дехто старається як лиж можна приглушити, або й зовсім не згадувати, але публично відомого факту годі заперечити.

Нова ідея творення Юнацького Хору "Думка"

Літом ц.р. зродилась у нас ідея створити Юнацький Хор для дітей у віці від 12-16 років життя (див.стор. 4). Наші міркування базувались на тому, що діти згаданого віку ('тінейджерс') вже навіть і в МД не радо співають із дітьми молодшого віку; бува часом вони навіть погорджують ними. Також жалко нам відпускати з наших рядів музично обдарованих і вже кілька років тренованих дітей, бо ми свідомі того, що по кількарічній перерві не так легко буде знову втягнути їх у нашу співочу родину. Та хоч наразі нам ще не вдалось вповні здійснити нашого задуму (багато надій на поміч покладаємо на висліди сьогоднішньої зустрічі із Вами), однак ця ідея починає бути реалізована в інших формах і ми є з цього дуже раді, а саме:

- Школа Українознавства в Йонкерсі під дирекцією п.О.Кулинича та притісній співпраці вчителя школи, д-ра О.Мороза заангажувала нашого диригента, С.Комірного, для регулярного провадження науки співу і підготовки їх до Шевченківського свята, тобто дітей юнацького віку
- За наполегливим старанням батьків, особливо членкині нашого хору, п-ні Іванки Солтис, при Відділі ООЧСУ у Гемстеді постав юнацький хор, яким провадить вчителька Школи Українознавства в Асторії і єдна із асистенток нашого диригента п-ні Марія Олінець - один раз у місяць проби переводить наш диригент. Половина із цього хору від довших років грає на бандурі і вони можуть стати добрым зав'язком ансамблю бандуристів для об'єдання юнацького хору метрополії Нью Йорку (Гемстед, Йонкерс, Квінс, Мангатен) а навіть з можливою своєю першою появою на святі Т.Шевченка у слідуючому році в Нью Йорку, а тим більш у Вашингтоні.
- Дуже добре вигляди є на заложення подібного пластово-сумівського хору у Пассейку. З цим наміром ми запросили, від сьогодні за тиждень, молодь на першу зустріч у Українській Централі у Пассейку. За посередництвом п. Андрія Фарміги ми перевели розмови із молодими адептами музики п-юю Оксаною Борбич і Юрієм Сваричевським, як потенційними диригентами.
- Постання такого хору у Нью Йорку - залежить багато від вислідів сьогоднішньої зустрічі, особливо від постави СУА, тобто від матерей дітей юнацького віку.

СТУДІЯ СОЛО-СПІВУ при "Молодій Думці" - яку ми почали у минулому році, викликала не лише підтримку батьків, але й велике та зростаюче зацікавлення серед дітей. Наглядний і корисний вислід відносно короткої праці сгудії - це підготовка зараз двох діточок ти і т. п. Про те та про завершення 5-тилітної праці випуском платівки розкаже Вам більше мистецький керівник С.Комірний.

ДЕЯКІ ДУМКИ - із слова Богдана Бідяка, адміністратора дитячого хору 'Молода Думка', яке він сказав на зустрічі із пресою дня 12-го листопада 1975 р. в УНДомі в Нью Йорку.

У минулому році ми відбули першу зустріч лише із представниками укр. преси і радіо, а сьогодні ми дозволили собі запросити ще й представників деяких установ та організацій, які, подібно як і ми, стараються на ділі, а не на словах, реалізувати кліч - 'Лицем до молоді'.

Ми не є конкуренцією ^{Світлини} доповненням праці наших молодечих організацій, шкіл українознавства, якими в основному піклуються СУА, бо всі вони не завжди мають можливість затруднити кваліфікованих музик, які вміли б у ранньому дитинстві зашепити любов до української пісні.

На сьогоднішню зустріч ми також запросили старших знавців музики, щоб почути їх порад, а молодших адептів музики ми бажали б сьогодні захопити до праці у нашому винограднику, бо живо у нас велике, а женців мало.

Врешті надіємось, що присутні представники преси, вільні журналісти та Високопреподобні Отці знайдуть відповідну хвилину часу й форму, чи то на сторінках преси, у приватних розмовах чи з церковних проповідниць, щоб розказати нашій ширшій громаді все те, про що ми тут говоримо в ім'я збереження української пісні й укр. душі дитини.

Саме з наміром краще познайомити Вас із працею нашого хору та його проблемами, ми показали Вам 'Молоду Думку', такби мовити, із-закуліс на Генеральній пробі, а не у блиску сценічного сяйва (для цього запрошуємо прийти на концерт), а для тих, м які спізнилися і не були на пробі й ніколи не чули співу нашого хору, ми залишили лише четверо дітей, які продемонструють Вам, чого вони лиш за один рік праці в МД навчилися.

(Квартет Філії МД із Йонкерсу у складі: Христя Іванів, Маріанна Сенко, Дарця Уздейчук і Ліля Шкафаровська в супроводі баяну у виконанні їхнього вчителя Семена Комірного виконають одну пісню, бо на дві не буде у Вас часу слухати)

+

Вторік був представлений новий молодий диригент і широкий план розбудови мережі МД, а що буде сенсаційною новиною сьогоднішньої зустрічі - питали мене цікаві, чи не дістали Ви вже отих багато 'надійних' грошей із Вашингтону, чи може Комірний жениться? Семен через рік часу здобув уже твердий ґрунт під ногами і після мене сам Вам розкаже, що в його на серці, а як дістанемо допомогу із Вашингтону то наші Пані із Батьківського Комітету під керівництвом п-ні Олі Пастернак далеко краще Вас приймуть, як сьогодні.

Єдиною сенсацією сьогоднішнього вечора буде хіба те, що на відміну від тепер дуже популярних подібних зборів, ми саме менше говоримо про 200-ліття Америки чи 100-ліття укр. поселення, ми радше воліли б сьогодні разом з Вами поміркувати про те, що буде після отих шумних ювілейних святкуваннях, а згл. якбито використати ці святкування для вщелення укр. невірущої пісні в серця тих, які прийдуть нам на зміну.

+

П'ять років тому засіяне зерно (маю на увазі рішення про віднову МД) почало приносити наглядні плоди: як Ви чули самі сьогодні на пробі - діти полюбили пісню і почали направду гарно співати. Зацікавлення МД помітно зростає. Відбигки копій деяких листів до нас, що ми їх передруковали у "Бюлетні" МД і вони лежать перед Вами на столиках - говорять самі за себе; особливо говорять поважні пожертві грошей на розбудову МД; вони тим більш вартісні, що люди жертвують спонтанно, без нашого заклику до цього.

У ДВАДЦЯТЬП'ЯТЬ-ЛІТТЯ "ДУМКИ"

(Слово Богдана Бідяка, опікуна-адміністратора "Молодої Думки", яке він сказав на зустрічі "Думки" із укр. пресою 18-го листопада 1974 р.)

Метою нашого Товариства, Українського Хору "Думка" у Нью Йорку є плекати і поширювати музичну культуру, зокрема український хоровий спів та розвивати між своїми членами товариське співжиття та національні традиції.

Минулого місяця, 29-го жовтня, проминуло 25 років від дня заснування хору "Думка" у Нью Йорку. Своє ІІвертьстолітнє існування завдячуємо, впершу чергу, своїм ~~шпиад~~ 500 членам, ентузіястам хорового мистецтва, а далі - нашій громаді, яку ми цінимо за її любов до пісні, за її моральну піддержку й теплоту, якою вона нас наділяє, а понад усе ми є особливо вдячні українській пресі, яка, хоч і не без критики, але завжди добрезично інформувала, піддержувала, заохочувала і тим самим стимулювала наші змагання до дальшихсяся осягів. Спасибі Вам, Шановні Журналісти, за це.

ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ - на ділі, а не лише на словах

Сьогоднішня зустріч, однак, не є заплянована для відзначення ювілею нашого Товариства. Зрештою, як Ви можливо помітили, хор "Думка", на відміну від інших Товариств, не обтяжував Громаду своїми, дуже популярними у нашій діяспорі, ювілеями і не вимагав від Громади такого вітання себе. Свої ювілеї ми радше відзначали власними силами більш тривалими та конструктивними починами, от хочби згадати видання з нагоди 10-ліття книги "Невміруща Пісня", яка, за словами покійного музиколога проф. Зиновія Лиска, поміщеними матеріалами визначних музик у ній, збагатила наше вбоге музичне письменство. З нагоди 10-літнього ювілею ми дали почин до створення Союзу Українських Хорів, який на відкриття пам'ятника Т.Шевченкові у Вашингтоні зумів зорганізувати концерт з участию понад 500 хористів кількох хорів. До таких тривалих починів нашого Товариства належить зачислити успішно переведений, зновже таки лише власними засобами, ~~Перший~~ Конкурс на нові хорові твори.

І ось зараз, у 25-ліття існування нашого Товариства ми беремось за реалізацію так дуже популярного, але, нажаль, лише на словах, клича ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ - ми творимо 4 нових Філій МД. Ідея ця є дуже близька до творення світличок, за організування яких взявся Союз Українок.

Саме з тою метою ми попросили Вас сьогодні на зустріч, щоб поділитися із Вами з нашим наміром та просити Вас, Шановні Журналісти, допомогти нам це зреалізувати. Метою нашої зустрічі є також познайомити Вас із новим диригентом "Молодої Думки", який лиш півтори року тому приїхав з України; людина, яка народилась вже після того, як ми змушені були залишити нашу Батьківщину. Його присутність між нами і включенню в ряди праці нашого Товариства, немов символічно в'яже нас із нашим Материком у творчій праці на службі популяризації української НЕВМІРУЩОЇ ПІСНІ і там і тут.

Отож основна мета сьогоднішньої зустрічі - це проблеми "Молодої Думки" і її дальніої розбудови.

"МОЛОДА ДУМКА" на шляху до дальніої розбудови

Під час першої декади нашого Товариства існувала лише хлоп'яча МД, а у другій декаді уже мішана, так як і характер нашого цілого Товариства у другій декаді змінився із чоловічого хору на мішаний. В обох декадах МД існувала лише пару років і свою діяльність припиняла із виїздом

диригента із місця осідку нашого Товариства. Диригентом у двох декадах був інш. Роман Степаняк, згодом йому помагали Андрій Шуль і пані Зірка Береза, а опікуном-адміністратором - мгр. Леонтій Крушельницький із поміччу д-ра Володимира Одайника. У вересні 1971 року ми втретє відновили МД мішаного характеру дітей у віці від 7 до 14 років і вона, в порівнанні із попередніми, існує найдовше із здоровими познаками дальшої розвиткової. Протягом останніх трьох років диригентом була талановита адептка музики пані Яра Кекіш, а з її виїздом із Нью Йорку із I-го жовтня ц.ри диригентом МД став п. Семен Комірний. Акомпаніаторкою МД є панна Оксана Куйбіда, а адміністратором-опікуном - Богдан Бідяк.

Крім основного відділу МД у осідку нашого Товариства в Мангетені, два роки тому ми відкрили Філію МД в Асторії, яка під цю пору начисляє 27 дітей, а у Нью Йорку 51.

Оцінюючи успіх останніх трьох років відновленої МД, а особливо досвід із створенням Філії МД в Асторії, Управа Хору "Думка" у 25-тиліття свого існування рішила творити нові автономні філії МД у сусідних осередках великої Метрополії Нью Йорку, а згодом можливо по цілій Америці, а то й Канаді. Зараз заініціювано (у деяких осередках вже почато працю) у таких містах: Іонкерс, Гемпстед, Пассайк і Ньюарк.

Всі Філії будуть вивчати одинаковий пісенний репертуар і, будучи автономними, вони матимуть право з цим репертуаром виступати самостійно у своїх осередках або лучитися із близькими до них сусіднimi Філіями і ними диригуватимуть іхні власні диригенти. На великих річних концертах і фестивалях всі філії творитимуть один хор під керівництвом головного диригента МД. Центральний репертуар МД буде опрацьовувати головний диригент МД в порозумінні із Музичною Комісією хору "Думка", до якої входитимуть також диригенти Філій. Крім запланованих Філій згодом можуть бути відкриті Філії в інших містах, якщо знайдуться охочі кваліфіковані диригенти і организатори.

ЯКУ МЕТУ ОСЯГНЕМО ІЗ СТОРЕННЯМ НОВИХ ФІЛІЙ "Молода Думка"?

По-перше, вже у ранньому віці ми плекатимемо у дитини любов до української пісні й мови, по-друге, вирошуватимемо кадри молодих професійних диригентів і акомпаніаторів, бо молоді люди, які студіють музику матимуть нагоду набути із малими початковими хорами потрібний досвід, щоб згодом стати диригентами і акомпаніаторами великих старших хорів, по-третє, і чи не найважніше, це допоможе нам зберегти нашу ідентичність на довшу мету, особливо тоді коли властовуватимемо часті великих річні концерти і фестивалі.

ДЕНЬЩО ІЗ СТАТИСТИКИ "МОЛОДОЇ ДУМКИ" З ОСТАННІХ ТРЬОХ РОКІВ

Стан хору міняється в міру того, що старші через мутацію голосу відходять, а їх місце заповнюють новоприбулі молоді. Протягом трьох років ми приняли 117 дітей, а лише 13 відправили через брак слуху. Типовий стан - 77 дітей, в тому 46 дівчат, а 31 хлопців; майже всі діти належать до молодечих організацій - дві третини до Пласти і однатаreta до СУМ-у; більше як половина дітей вивчає музику: 21 фортепіано, 11 бандура, 9 мандоліна, 5 гітара, решта-скрипка, акордеон, орган. "Молода Думка" проспівала 24 пісні і брала участь у 12-ти концертах.

ГОЛОВНИЙ ДИРИГЕНТ "МОЛОДОЇ ДУМКИ" - п. Семен Комірний, уродженець Закарпаття, музичні студії здобував у Львові, а закінчив в Ужгороді, 8 років провадив різними хорами, а в тому 2 роки дитячим. Має три дипломи - викладача диригентури, теорії музики і співу. В Нью Йорку, крім професійної постійної праці, належить до театрально-балетної групи "Інтернашнал Гауз" утримованої Ракефелер Фундацією, де затруднений як баяніст і соліст.